

Les campanyes d'ajuda enmig de la crisi

¿Qui necessita ser solidari?

Si hi ha un actor històric que té la clau del progrés i de l'estabilitat, aquest és l'Estat financer

RICARD
Zapata-Barrero

El Govern ha anunciat que està treballant per promoure un «moviment social potent» que sensibilitzi el país de la importància d'ajudar els més necessitats. Els mitjans audiovisuals ja han començat la campanya. La meua pregunta és: ¿a qui va dirigida?

Recollint les idees de **K. Manheim**, existeixen períodes de temps que propicien determinats comportaments i ajuden a entendre per què les persones i les institucions pensen de certes maneres; existeixen temps històrics que propicien més una ideologia que una altra. És palpable que el nostre és conservador en ideologia, però cada vegada més anàrquic en l'aspecte social.

Aquest context de crisi està afectant les nostres actituds quotidianes, especialment les d'índole consumista (és a dir, gairebé totes). També està tenint un efecte sobre les nostres formes de pensament i la capacitat de definir el nostre futur en general. La sostenibilitat és la principal lògica d'acció que també orienta les institucions públiques. Els líders polítics també tenen aquesta força motriu com a única justificació de les seves decisions.

La força explicativa de la crisi va més enllà de la vida quotidiana, institucional i política. S'està introduint en la nostra gramàtica social. Estem en un període que ens obliga no només a modificar els significats d'algunes categories socials –com

expliquem avui *dret social?*–, sinó també la nostra forma de concepció de les noves dinàmiques socials. Per exemple, estem gradualment incorporant nocions com dignitat humana en comptes de qualitat de vida per avaluar la nostra societat; estem passant del concepte de pobresa a la noció de misèria, que fa ben poc era gairebé una excepció social. La necessitat ja no és la causa de l'exclusió social, sinó al revés, l'exclusió social provoca una vida de necessitat. Els que seran assistits són famílies que fa uns anys vivien amb dignitat i els animava la millora de la seva qualitat de vida. Que una part creixent de la població arrenqui dels contenidors la roba usada sense que hi mediïn els seus distribuïdors, pot ser un preludi per a una consternació incontrolada cap a les nostres institucions democràtiques i cap a edificis financers. Cal prevenir.

AVUI TOT ESTÀ canviant i estem passant, recollint el vocabulari de **Marx**, d'una lògica d'acció orientada per la llibertat a una lògica guiada per la necessitat. El nostre més preat valor liberal està en perill. Estem en un període més identificat amb la segona meitat del segle XIX, on el sistema capitalista naixent va gestar una classe ben descrita per la literatura de **Victor Hugo** com la d'*Els miserables*, que no només es defineixen pels seus efectes com els exclosos, sinó també per les seves causes com aquells que han caigut, per culpa del sistema, fora de les nostres més bàsiques regles socials. Allò que **Durkheim**, anys més tard, va denominar l'anomia o la incapacitat de l'estructura social de proveir a la seva població tot allò necessa-

MARÍA TITOS

La gent no necessita polítics que la conscienciïn perquè ja ho està

ri per aconseguir les metes de la societat. Estem en aquest context.

La crisi no és només econòmica, sinó social, i pot molt ràpidament afectar la nostra gelatinosa cohesió i estabilitat, requisits bàsics per a una democràcia. La població té cada vegada més raons per sortir al carrer, perquè ja no té res per conservar, o bé, simplement, per un profund sentiment de justícia social per voler comprometre's amb el destí dels altres (la meua definició de solidaritat). El perfil de l'indignat ja no és només el jove antisistema, sinó el dels pares de família que pateixen pel present desorientador i el futur incert dels seus fills. La si-

tuació és única, d'involució històrica, i les nostres institucions democràtiques poden deixar de funcionar perquè estan perdent la seva base legitimadora.

ENCARA QUE POT ser ben intencionada, la campanya de la Generalitat per conscienciar la població de la situació té una inquietant dimensió manipuladora. La gent no necessita polítics que la conscienciïn, ja ho està. La campanya està mal enfocada, i s'equivoca de públic objectiu. Ara més que mai s'ha d'exigir als que dirigeixen les finances que deixin de formar part del problema, aportin solucions i rebaixin les seves pressions per aturar aquest degoteig de notícies tan profundament amenaçant. Si hi ha un actor històric que té la clau del progrés, ja no és l'esquerra tradicional, sinó l'Estat financer. És l'únic que pot frenar aquesta tendència cap a la inestabilitat i cap a un potencial caos social que ningú desitja. Ells són els que necessiten campanya política perquè liderin la solidaritat i la justícia social. Encara que siguin ara els capitans del vaixell, no estan portant el rumb cap a una direcció preventiva, sinó cap a un absurd social.

Alguna cosa s'ha de fer. El meu més profund suport a aquelles persones i famílies que surten al carrer. S'ha de demanar al Govern que desviï la seva campanya de conscienciació cap als que realment ho requereixen. Ara és el moment d'exigir solidaritat social als que han provocat aquesta situació, no als que la pateixen. ≡

Departament de Ciències Polítiques i Socials (UPF).

El torn

MARTÍ
Gironell

Cantant sota la pluja

Diu que qui canta els mals espanta. Això és el que fa **Silvio Berlusconi**. Amb la tempesta política i econòmica que fa mesos que cau, no només a Europa sinó a Itàlia en particular, *Il Cavaliere*, a qui encara fa més temps que el perseguien els problemes, econòmics i amorosos, es dedica a cantar. Sí, sí. Aquest mes de novembre està més preocupat per la presentació del seu tercer disc que per fer cas a **Merkel** i **Sarkozy** perquè implementi les reformes necessàries perquè el país que governa no segueixi el camí grec i, de passada, ens arrossegui. *True love – Amor de veritat* és el títol del disc. Els crítics que ja l'han sentit el qualifiquen d'elegant i refinada producció amb tocs brasilers, amb referències al dialecte napolità i, fins i tot, una cançó inspirada en el folklore grec. Il no és broma! Són cançons gravades mentre es-

Si Berlusconi decideix dedicar-se a la música tindrà públic, com ara té votants

taven vius els problemes amorosos i conjugals que l'han portat a pujar no als escenaris, sinó a l'estrada, per declarar. No deixa de ser paradoxal que canti a l'amor un home que ha traït la seva dona i els seus conciutadans. Al més pur estil de **Renato Carosone**, **Berlusconi** no ha perdut l'esperit de quan tenia 18 anys en aquella època en què treballava d'animador musical i cantant melòdic en creuers pel Mediterrani. Potser, si no surt de les exigències del G-20 i el president de la República italiana convoca eleccions anticipades perquè un nou Govern es faci càrrec de redreçar el rumb del país, es podria dedicar a cantar. De públic –com de votants–, sempre en tindrà. Com diu un amic meu italià, ¿qui ens assegura que no es torni a presentar i guanyi? A Itàlia, em diu, la majoria creiem que en un país presidit per la corrupció i la màfia preferim que governi el més corrupte i el més mafios. Encara que es dediqui a cantar sota la pluja. ≡

Revista de premsa internacional

El G-20 abandona Europa a la seva sort

«El final de l'euro ha començat», afirma el setmanari alemany 'Der Spiegel'

El fatalisme comença a manar en les anàlisis dels més influents diaris europeus. Uns ho expresen obertament –«el final de l'euro ha començat», afirma *Der Spiegel*–; altres, menys, però cap entreu ni una mica de llum en la crisi monetària i política en què ha caigut la UE. En poc més d'una setmana s'ha esvaït la relativa esperança que havia suscitat el pla acordat a Brussel·les el 23 d'octubre, els vaivens de Grècia han situat la moneda única a un pas del col·lapse i la situació italiana amenaça de fer caure

tot l'entramat: «És Itàlia la que decidirà la sort de l'euro i de la Unió», escriu dijous el *Süddeutsche Zeitung*.

Enmig de tot això, la cimera del G-20 a Cannes ha estat interpretada com un acte de desistiment per part de la resta del món a ajudar Europa a sortir del forat: «Els líders europeus han fracassat en el

seu intent d'aconseguir suports externs per ampliar el fons de rescat. Fins i tot la concreció de l'eventual ajuda de l'FMI ha quedat posposada», diu el *Wall Street Journal*. «Les esperances d'una unitat mundial al voltant de l'eurozona han fracassat», escriu el *Financial Times*. «Tot el projecte europeu pateix una crisi de confiança d'enormes

dimensions», remata el *Frankfurter Allgemeine Zeitung*.

Més d'un diari ha destacat les declaracions del president xinès **Hu Jintao** («no veig per què els països emergents haurien d'ajudar altres països que disfruten del benestar i del luxe») i les de la presidenta brasilera **Dilma Rousseff** («No tinc intenció de contribuir directament al FEEF. ¿Per què ho hauria de fer si els europeus no ho fan?»).

Així doncs, sembla que Europa s'ha quedat sola, sense idees, sense capacitat d'arribar a un veritable acord entre els seus membres, amb uns líders lligats de mans i peus pels seus interessos electorals i creuant els dits perquè la crisi italiana no els exploti a les mans. ≡

CARLOS ELORDI